ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિ

''રાજીવ ગાંધી ભવન'', એલિસબ્રિજ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૬.

ફોન : (૦૭૯) ૨૬૫૭૮૨૧૨, ૨૬૫૭૮૨૧૩ ફેક્સ : (૦૭૯) ૨૬૫૭૯૫૮૯

website : www.incgujarat.com • **E-mail :** gpcc1234@gmail.com

અખબારી યાદી **તા. ૨૧-૦૮-૨૦૨૫**

ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખશ્રી અમિતભાઈ ચાવડા દ્વારા નર્મદા યોજના મુદ્દે વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીને પત્ર લખવામાં આવ્યો.

- **નર્મદા વોટર ડિસ્પ્યુટ ટ્રિબ્યુનલના ઓર્ડરની ૪૫ વર્ષની અવધી પૂર્ણ થઈ ગયેલ છે છતાં ગુજરાત સરકાર કુંભકર્ણની નિંદ્રામાં હોય એવુ લાગી રહ્યું છેઃ શ્રી અમિત ચાવડા**
- **નર્મદા યોજના પેટે ગુજરાતના પડોશી રાજ્યો પાસે ૭૫૦૦ કરોડ રૂપિયાના લેણા માટે એક ગુજરાતી તરીકે વડાપ્રધાનશ્રી હસ્તક્ષેપ કરેઃ શ્રી અમિત ચાવડા**
- **નર્મદા યોજનાના પાયાથી લઈને ૯૩ ટકા કાર્ય કોંગ્રેસની સરકારો દ્વારા પૂર્ણ કરી દેવામાં આવેલ હતું. આ યોજના છેલ્લે ૨૦૦૦ની સાલ સુધી સમગ્ર ગુજરાતની હતી પરંતુ ભાજપે આ જશ પોતાના ખાતામાં નાખવાની સંકુચિત રાજનીતિ અપનાવીઃ શ્રી જયનારાયણ વ્યાસ**

ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિ રાજીવ ગાંધી ભવન ખાતે ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખશ્રી અમિત ચાવડા અને પૂર્વ કેબીનેટ મંત્રી શ્રી જયનારાયણ વ્યાસ દ્વારા ગુજરાતની જીવાદોરી સમાન નર્મદા મુદ્દે સંયુક્ત પત્રકાર પરિષદને સંબોધવામાં આવી હતી.

ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતના પ્રમુખશ્રી અમિત ચાવડાએ નર્મદા મુદ્દે પત્રકાર મિત્રોને સંબોધતા જણાવ્યું હતું કે, નર્મદા યોજનાનો વિચાર, તેની પ્રાથમિક કામગીરીથી લઈને પુર્ણતા તરફ લઈ જવા માટેની તમામ જાતની કામગીરી કોંગ્રેસની સરકારોનો અને તત્કાલીક તમામ સરકારોનો ખુબ મોટુ યોગદાન રહેલું છે. આપણે સૌએ જોયુ કે છેલ્લા ૨૫ વર્ષથી ગુજરાતમાં જે રીતે નર્મદા યોજનાના નામે રાજનીતિ થઈ અને એનો રાજકીય જશ ખાટવા માટેની જે ઘેલછા છે એના માટેના જે પ્રયત્નો થયા એ બધુ જ અમે કર્યું છે એવી ઘેલછા અને પ્રયત્નોના કારણે એનો મૂળભૂત હેતુ હતો કે છેવાડાના ખેતર સુધી પાણી પહોંચે એ મુળ હેતુ આજે પણ પૂર્ણ થયેલ દેખાતો નથી. આજે પણ અનેક શાખાઓના કામો બાકી છે. જે પણ કેનાલો બની છે એમાં મોટા પાયે ગાબડા પડે છે અને એના કારણે અનેક પ્રશ્નો ઉભા થઈ રહ્યાં છે કારણ કે નર્મદા યોજનામાં ગુજરાતને જે નવ મીલીયન એકર ફીટ પાણી આપવાનું હતું તેમાંથી આઠ મીલીયન એકર ફીટ પાણીનું સિંચાઈ માટેનો ઉપયોગ થવો જોઈતો હતો. તે આજે પણ થઈ શકતો નથી. પાણીનો ક્યાંક વેડફાટ થઈ રહ્યો છે, એનું બીજી જગ્યાએ ઉપયોગ પણ થઈ રહ્યો છે, એના કારણે એવી સ્થિતીનું નિર્માણ થયું છે કે, ભવિષ્યમાં કચ્છ, બનાસકાંઠા છેવાડાના વિસ્તારોના ખેતરો સુધી પાણી પહોંચાડવાનો ખુબ મોટો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થવાનો છે.

આજે ખાસ કરીને આ વિષય પર એટલા માટે આપ સૌની સમક્ષ આવવુ પડ્યું કે, ગુજરાતની સરકાર અને દેશમાં બેઠેલા ગુજરાતના વડાપ્રધાન નર્મદા યોજના માટે દુર્લક્ષ્ય સેવી રહ્યાં છે. ગુજરાત સરકાર કુંભકર્ણની નિંદ્રામાં હોય એવુ લાગી રહ્યું છે. ગુજરાત કોંગ્રેસ દ્વારા વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીને પત્ર લખવામાં આવેલ છે અને પત્રના માધ્યમથી નર્મદા વોટર ડીસ્પ્યુટ ટ્રીબ્યુનલ (NWDT) દ્વારા ૧૨ ડીસેમ્બર ૧૯૭૯ ના રોજ જે ઓર્ડર જાહેર કરવામાં આવ્યો, જે નિર્ણય થયો કે એ ઓર્ડર ૪૫ વર્ષ સુધી બંધનકર્તા રહેશે. એમા ગુજરાત, મધ્યપ્રદેશ, રાજસ્થાન, મહારાષ્ટ્ર રાજ્યોને જે હિસ્સો આપવાનો છે તેનાથી લઈ અને આ એવોર્ડ મુજબ જે પાણીનું વિતરણ થવાનું હતું અને હિસ્સેદારી નક્કી થયેલ હતી તથા પુનઃ વસન થી લઈને અનેક બાબતોને લઈને આ ઓર્ડર એવોર્ડમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો. આ ૧૯૭૯માં જે ઓર્ડર થયો હતો તે ૪૫ વર્ષ માટે થયો હતો. તે ઓર્ડરના ૨૦૨૪માં ૪૫ વર્ષ પૂર્ણ થઈ ગયા છે. આજે ઓગષ્ટ ૨૦૨૫ ના દિન સુધી નવો કોઈ ઓર્ડર કરવામાં આવ્યો નથી કે તેની તજવીજ પણ કરવામાં આવી નથી. ના તો રાજ્ય સરકારે કોઈ પ્રયત્ન કરેલા છે ના તો કેન્દ્ર સરકારે કોઈ પ્રયત્ન કર્યા છે. ત્યારે વડાપ્રધાનશ્રીને પત્ર લખીને માંગણી કરી છે કે ગુજરાતમાંથી વડાપ્રધાનશ્રી

હોય, તેવો ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી હતા ત્યારે નર્મદા યોજનાના અનેક રાજકીય એજન્ડા સાથેના કાર્યક્રમોમાં ભાગ લીધેલ હોય, આગેવાની કરેલ હોય ત્યારે તેમની ફરજ બને છે કે ગુજરાતના હિતમાં અને ગુજરાતીઓના હિતમાં તાત્કાલીક વડાપ્રધાન ફાયનલ આર્બીટ્રેટર તરીકે નવો એવોર્ડ જાહેર કરવા માટે જે પણ કાર્યવાહી કરવાની થાય તે અને નર્મદા કન્ટ્રોલ ઓર્થોરીટી અને જળ સંસાધન મંત્રાલયના માધ્યમથી જે સુચનાઓ કે કાર્યવાહી કરવાની થાય તે તાત્કાલીક કરાવે તેવી માંગણી કરેલ છે. આ એટલા માટે જરૂરી છે, નર્મદા યોજનાની શરૂઆતથી અનેક અડચણો આવી, અનેક વાંધા-વિરોધોનો સામનો કરવો પડ્યો. પણ આ ગુજરાતના ગુજરાતીઓનું જે ખમીર હતું અને બધાજ પક્ષા-પક્ષીથી પર થઈને એક થઈને લડ્યા એના કારણે અનેક અડચણો વચ્ચે પણ નર્મદા યોજના આગળ વધી છે. કેન્દ્રમાં યુ.પી.એ. સરકાર હતી ત્યારે ગેરંટી આપવાની વાત આવી ત્યારે તત્કાલીન વડાપ્રધાન આદરણીયશ્રી મનમોહનસીંહજીએ પોતે ખુદ એમા ગેરંટી આપીને યોજનાને આગળ વધારવા માટે ખુબ મોટુ યોગદાન આપ્યું છે. આજે વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ પાસે ગુજરાતી તરીકે આપણે સૌ અપેક્ષા રાખીએ કે, ૪૫ વર્ષનો એવોર્ડનો જે સમયગાળો છે તે પૂર્ણ થઈ ગયો છે, તેઓ દ્વારા નવો એવોર્ડ જાહેર કરવા માટે તાત્કાલીક તજવીજ કરવામાં આવે અને કાર્યવાહી કરીને બીજા ૪૫ વર્ષ માટેનો એવોર્ડ જાહેર કરવામાં આવે તો આવનારા વર્ષોમાં કોઈ કોર્ટ કેસ ના થાય, કોઈ અડચણો ના આવે, કોઈ વાધા-વિરોધની પ્રક્રિયાના કારણે હજુ પણ જે છેવાડાના ખેતર સુધી પહોંચાડવાનું બાકી છે તે પહોંચાડવાનું સ્વપ્ન પુર્ણ થાય.

ભલે ગુજરાતની સરકારી ઉંઘતી હોય પણ એક જવાબદાર વિપક્ષ તરીકે લોકોની વચ્ચે અમે કામ કરીએ છીએ. ત્યારે પ્રધાનમંત્રીશ્રીને વિનંતી કરીએ કે, તાત્કાલીક ફાઈનલ આર્બીટ્રેટર તરીકે બીજા ૪૫ વર્ષ માટે એવોર્ડ જાહેર કરવામાં આવે સાથે સાથે આ યોજનાને પૂર્ણ કરવા માટે હજુ પણ ઘણા કામ બાકી છે. હજુ પણ પાણી ખેતરો સુધી પહોંચ્યા નથી. એવા સંજોગોમાં આપણા બાજુના પડોશી રાજ્યો છે, તેમને પણ એવોર્ડની શરતો મુજબ એમનો હિસ્સો આપવાનો છે. તે મુજબ તાજેતરમાં વિધાનસભામાં પણ અમોએ આ પ્રશ્ન ઉઠાવ્યો હતો તે મુજબ આપણા પડોશી રાજ્યો, મધ્યપ્રદેશ, રાજસ્થાન અને મહારાષ્ટ્ર પાસે આ યોજના પેટે ગુજરાતે લગભગ ૭૫૦૦ કરોડથી વધારે રકમ લેવાની થાય છે. જ્યારે કેન્દ્રમાં કોંગ્રેસની સરકાર હતી ત્યારે વારંવાર આક્ષેપ હતા કે કેન્દ્રની સરકાર શા માટે ગુજરાતના બાકી લ્હેણા માટે કોઈ પગલા લેતી નથી. કેમ બાજુના રાજ્યો પાસે કડક ઉઘરાણી કરવામાં આવતી નથી ? ત્યારે આજે રાજ્યમાં પણ ભાજપની સરકાર છે, મધ્યપ્રદેશ, રાજસ્થાન અને મહારાષ્ટ્રમાં પણ ભાજપની સરકાર છે અને કેન્દ્રમાં પણ ભાજપની આગેવાનીમાં સરકાર છે. ત્યારે વડાપ્રધાનશ્રીને બીજો પત્ર પણ લખ્યો છે કે તેઓ તાત્કાલીક હસ્તક્ષેપ કરીને ગુજરાતના હિત માટે અને નર્મદા યોજના માટે તાત્કાલીક વડાપ્રધાનશ્રી હસ્તક્ષેપ કરે અને ત્રણે પડોશી રાજ્યો પાસેથી ગુજરાતનું ૭૫૦૦ કરોડનું લ્હેણું જલ્દીથી ચુકવાય તેના માટે કાર્યવાહી કરવામાં આવે.

આ યોજના વિશે સનત મહેતા, બાબુભાઈ જશભાઈ, ચીમનભાઈ પટેલ, જેવા સિનિયર પ્રજાજીવનના આગેવાનોની માફક જેઓ નર્મદા યોજના અંગે ઊંડું અને તલસ્પર્શી જ્ઞાન ધરાવે છે તેમજ સરદાર સરોવર નર્મદા નિગમના અધ્યક્ષ અને સુરેશ મહેતા તેમજ કેશુભાઈ પટેલ મંત્રીમંડળમાં નર્મદા વિભાગના કેબિનેટ મંત્રી રહી ચુકેલા છે તેવા શ્રી જયનારાયણ વ્યાસે જણાવ્યું હતું કે, નર્મદા યોજનાના પાયાથી લઈને ૯૩ ટકા કાર્ય કોંગ્રેસની સરકારો દ્વારા પૂર્ણ કરી દેવામાં આવેલ હતું. નર્મદા યોજનાને લાગેવળગે છે ત્યાં સુધી સરદાર સાહેબ અને ભાઈકાકાની કલ્પના તેમજ પ્રતિબદ્ધતાથી શરૂ કરેલી આ યોજના છેલ્લે ૨૦૦૦ની સાલ સુધી સમગ્ર ગુજરાતની હતી. સુપ્રિમકોર્ટ હોય, મેઘા પાટકર હોય કે અન્ય પર્યાવરણવાદીઓ સમગ્ર ગુજરાત આ લડત સામે એકજૂથ થઈને ઊભું રહ્યું હતું. આ કારણથી નર્મદાને 'ગુજરાતની જીવાદોરી'નું લાડકું નામ મળ્યું. એકેએક ગુજરાતીના મનમાં પછી તે ભલે ગમે તે રાજકીય પક્ષ સાથે જોડાયેલો હોય, આ યોજના સમસ્ત ગુજરાતની યોજના હતી પણ ૧૮ ઓક્ટોબર, ૨૦૦૦ના રોજ જ્યારે સુપ્રીમ કોર્ટનો આ યોજના આડેની આડખીલીઓ હટાવતો ચુકાદો આવ્યો ત્યારે ભારતીય જનતા પક્ષે વિરોધ પક્ષ કે અન્ય સ્વૈચ્છિક/ધાર્મિક સંગઠનો જે બધાની સંયુક્ત પ્રતિબદ્ધતા અને લડતને કારણે આ સિદ્ધિ મેળવી છે તેને બાજુએ મૂકીને 'નર્મદાનાં પાણી, કેશુભાઈ લાવ્યા તાણી' જેવા સૂત્ર સાથે એ જ દિવસે બપોરે વિધાનસભા સામેના પ્રાંગણમાં એની ઊજવણી શરૂ કરી.

આટલું જ નહીં, પણ આ લાંબી લડત માટે જેમણે ભોગ આપ્યો હતો તેમાંથી કોઈને પણ આ ઉજવણી માટે નિમંત્ર્યા વગર એમનો ઉલ્લેખ કરવાનું પણ ટાળીને ભારતીય જનતા પક્ષે આ જશ પોતાના ખાતામાં નાખવાની સંકુચિત રાજનીતિ અપનાવી એ દિવસથી નર્મદા યોજનાને સંકુચિત પક્ષ આધારિત રાજનીતિનો એરૂ આભડી ગયો.

ત્યાર પછીના કાળખંડમાં એથી પણ આગળ વધીને ભારતીય જનતા પક્ષની સરકારોએ આ યોજનાનો અણધડ રીતે અમલ કર્યો, જેને પરિણામે મુખ્ય મુદ્દે આ યોજનાનો ધાર્યા મુજબનો લાભ લેવામાં ગુજરાત નિષ્ફળ ગયું છે,

ગુજરાતને નર્મદાનું નવ મિલિયન એકર ફીટ પાણી મળ્યું તે પાણીનો મહત્તમ ઉપયોગ કરવા માટે આયોજન થયું હતું તે મુજબ સિંચાઈ માટે ઉપલબ્ધ ૮ મિલિયન એકર ફીટ પાણીનો મહત્તમ ઉપયોગ થયો નથી અને એને બદલે કેટલીક સિંચાઈ સિવાયની યોજનાઓ માટે પાણીનો વેડફાટ કરીને ભવિષ્યમાં કચ્છ અને ઉત્તર ગુજરાતમાં ટેઇલ એન્ડ એટલે કે છેવાડાના વિસ્તારો સુધી પાણી ન પહોંચે તેવી

સ્થિતિનું નિર્માણ થયું છે. પોઈન્ટ ઉપર પાણીની આવક અને જાવક બંને બેલેન્સશીટની માફક મેઈન્ટેન કરવાની હતી. જે બાબતે કોઈ જ માહિતી ઉપલબ્ધ નથી.

નર્મદા યોજનામાં ગુજરાતના ભાગ પેટે બાકી નીકળતા અને મધ્યપ્રદેશ, મહારાષ્ટ્ર તેમજ રાજસ્થાન પાસેથી મેળવવાના થતા કરોડો રૂપિયાની બાકી રકમ આ ત્રણેય રાજયોમાં ભારતીય જનતા પાર્ટીની સરકારો હોવા છતાં ગુજરાતને ચૂકવાતી નથી. આ સંદર્ભે પ્રધાનમંત્રીશ્રીની કક્ષાએ ગુજરાત, મહારાષ્ટ્ર, મધ્યપ્રદેશ તેમજ રાજસ્થાન એમ ચારેય રાજ્યના મુખ્યમંત્રીઓની મીટિંગ રાખીને પ્રધાનમંત્રીશ્રીએ આ નાણાં ગુજરાતને સત્વરે ચુકવાય તે માટે ભાજપ શાસિત ત્રણેય રાજ્યો એટલે કે મહારાષ્ટ્ર, મધ્યપ્રદેશ અને રાજસ્થાનને સૂચના આપવી જોઈએ.

નર્મદા એવોર્ડ ભારત સરકારના ગેઝેટમાં ૧૨, ડિસેમ્બર, ૧૯૭૯ના દિવસે પ્રસિદ્ધ થયો હતો. એને ૨૦૨૫માં ૪૫ વર્ષ પૂરા થશે. ત્યાર બાદ કોઈ પણ રાજ્ય અથવા સ્વૈચ્છિક સંસ્થા નર્મદા યોજના સામે લીટીગેશન ઊભું ન કરે તે માટે આ યોજનાના અમલીકરણમાં શરૂઆતના આંદોલનો તેમજ સુપ્રીમ કોર્ટમાં લાંબા સમય સુધી કેસ ચાલતા જે વિલંબ થયો છે તે કારણ દર્શાવીને આ એવોર્ડ જેમનો લંબાવવાના હુકમો ભારત સરકાર કરે, જેથી ગુજરાતની નર્મદા યોજનાનું હિત વળી પાછું કોઈ પણ કાનૂની પ્રક્રિયાને કારણે જોખમાય નહીં તે માટે ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખશ્રીએ પ્રધાનમંત્રીશ્રીને પત્ર લખી દરમિયાનગીરી કરવા વિનંતી કરી છે. નર્મદા એવોર્ડનું આ રીતે કાયદાકીય સ્વરૂપ તેની કલમ ૧૬ મુજબ જળવાઈ રહે તે અત્યંત જરૂરી છે, જેથી આવનાર વર્ષો દરમિયાન એનો રીવ્યૂ કરવા માટેની કોઈ માગણીઓ ઊભી થાય નહીં.

આ બધાં જ સૂચનોને આવરી લેતા બે પત્ર ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખશ્રી અમિત ચાવડા દ્વારા આજરોજ વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીને લખવામાં આવેલ છે અને તેની નકલ ગુજરાત રાજ્યના માનનીય મુખ્યમંત્રીશ્રી, માનનીય સિંચાઈ મંત્રીશ્રી, માનનીય નર્મદા મંત્રીશ્રી તેમજ સંબંધિત અધિક મુખ્ય સચિવશ્રીને પણ મોકલી આપવામાં આવેલ છે.

રાજીવ ગાંધી ભવન ખાતે આયોજીત પત્રકાર વાર્તામાં ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિના મીડીયા કન્વીનર અને પ્રવક્તા ડૉ. મનિષ દોશી અને મીડીયા કોર્ડીનેટર અને પ્રવક્તાશ્રી હેમાંગ રાવલ ઉપસ્થિત રહ્યાં હતાં.

હેમાંગ રાવલ
મીડિયા કોર્ડીનેટર અને પ્રવક્તા
9898233038

બિડાણ:

૧. ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખશ્રી દ્વારા નર્મદા વોટર ડીસ્ટ્રીબ્યુટ ટ્રીબ્યુનલના ઓર્ડરની અવધી વધારવા બાબતનો વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીને લખેલ પત્રની નકલ.

૨. ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખશ્રી દ્વારા ગુજરાતના નર્મદા યોજના પેટે મધ્યપ્રદેશ, રાજસ્થાન, મહારાષ્ટ્ર જેવા પડોશી રાજ્યો પાસે લેવાના નિકળતા ૭૫૦૦ કરોડ રૂપિયાના લ્હેણા બાબતનો વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીને લખેલ પત્રની નકલ.

૩. ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખશ્રી નર્મદા યોજનાની પ્રગતિની તવારીખ માહિતી પત્રક